

NÉPÚJSÁG

AZ MDP BÁCS-KISKUN MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 68. SZÁM

Ára 50 fillér

1956. MÁRCIUS 20. KEDD

Végig a déli Duna-szakaszon

(Munkatársunk hétfő esti jelentése)

Sokkal kisebb a forgalom már a baja—hercegszántói szakaszon. A víz végig apad, a gátak tartják a nyomást. Csak figyelő és készenléti szolgálat van a védelmi vonalakon, kivéve HERCEGSZÁNTON a klágyai határterületén, ahol a Jugoszlávia felől jövő víz megfékezésére 700 méter hosszú, majdnem 2 méter magas védgátat épített a katonaság és a lakosság szombaton. Hétfőre virradó éjjel 25 lovasfogat, 2 gépkocsi és 40 ember dolgozott szakadatlanul a gát erősítésén, sőt hétfőn nappal is állandóan folyt a munka. A dávod—hercegszántói műút veszélyeztetett szakaszán is tart a gát.

A község előtött területeiről minden embert megmentettek. A gátórházban maradt utolsó 4 emberért is elindultak a katonák hétfőn a délelőtti órákban. Ez a gátórház magasabban van, mint a környező terület és ezek az emberek nem akarták elhagyni az épületet.

Jelenleg az élelmiszer, a jószágok, valamint a takarmány mentése folyik. A jószágok mentése olyan sikeresen haladt, hogy eddig csak 6 sertés pusztulásáról tud Dujmov István tanácselnök elvtárs. Hétfőn délelőtti elindultak a Homorudi Gepálomáson rekedt 5 lo és 8 sertés kimentésére is.

A tanácselnökönél lévő kimutatók szerint 242 ház került víz alá a községben és 6842 holdat borít az ár.

DAVODON is már sokkal csendesebb minden, csak a csónakok síklnak Petőfi-pusztá elöntött háza felé, hogy az ottmaradt bútorokat, élelmet, takarmányt mentse.

NAGYBARACSKÁN egész kikötő létesült a katonai rohamcsónakokból és az egyéb járművekből. Az erős szél nehézzé teszi a mentést. A 70—80 centiméter magas hullámok hátán indulnak ki a veszélyes vízre a magyar és a szovjet katonák a még hátralévő élelem, jószágok és takarmány mentésére. A köz-

ségben csak egyetlen katonai alakulat mintegy 1000 polgári személyt mentett meg 3 nap alatt, azonkívül 1500 darab különféle állatot és 400 mázsa élelmet, takarmányt hozott el az elöntött területről. Jelenleg 7 ponton és 10 rohamcsónak szántja a veszélyesen hullámzó vizet.

A község 3500 lakosa 1700 menekültet fogadott be. Az emberi együttérzés kimagasló példája ez. A menekültekről olyan szeretettel gondoskodnak, hogy még megbetegedésről is alig hallani hírt. A községben berendezett szükségkórházban csak néhány beteg található.

A víz itt is, mint Hercegszántón és Dávodon, mintegy 20 centimétert apadt, ami megnyugvással és bizakodással tölti el az embereket.

NYILATKOZATOT kértünk a Duna jéghelyzetére vonatkozólag a Bajai Vízügyi Igazgatóságon Ballai István főmérnöktől, aki a következőket mondta: — A napközi enyhülés következtében a Duna jége megindult. A jég Dunakeszi és Mohács között jár.

A zajlás hullámzó. Hol megindul, hol megáll. A jég megindulása következtében Baján 1 métert apadt a víz vasárnap óta. Hajós, Miske, Bátya vonalán 24 centiméter apadást mértek.

A fő védelem továbbra is Dávod és Hercegszántó között van, a víz előretörését itt is sikerült megakadályozni.

Jégtörődés a Mohács közelében lévő Cigány-szigetnél, valamint a Sírinali kanyarban (az országhatár közelében) észlelhető. Ezért Mohácsnál jelenleg áradás tapasztalható. A Mohács-szigetről a lakosság megmentése legnagyobb mértékben megtörtént, ezt az is bizonyítja, hogy a légi felderítés alkalmával most egyáltalán nem észleltek segélykérő jelzéseket.

A veszély elmúltával Bajáról az iderendelt 1200 tehergépkocsiból 700 máris hazaindult. Az idegen munkaerő jörsége is el lett bocsátva. A MÁV pályamunkások közül ezren szintén útnak indultak. A helyreállítási munkák segítségére MÁV pályamunkások és katonák maradtak a városban.

Segítség a bajhajutottaknak

A kasszai Terményforgalmi Vállalat dolgozói fizetéstük 3 százalékaival enyhítenek az árvíz-károsultakon.

Katymar község lakossága is segíti az árvíz-károsultakat. Milánko Antal és József 40 kilogramm rozst, id. Páncsik Szaniszló 50 kilogramm búzát. Csordás József 40 kilogramm burgonyát, Molnár Mihály 150 forintot és 10 kilogramm babot, Piukovics Péter pedig 100 forintot adott az árvíz-károsultak megsegítésére.

A madarasi pedagógusok, nevelők fizetéstük 3 százalékát ajánlották fel. Ezentúl pedig vállalták a szeremlei iskolás gyermekek tanítását és ellátását. Tervbe vették azt is, hogy kul-

turális rendezvényt is tartanak, melynek összes bevételét szintén az árvíz-károsultak megsegítésére fordítják.

Harta község lakói szintén segítenek az árvíz-károsultakon. Bakos Lajosné 100 forintot adományozott erre a célra. Ezentúl pedig szívesen elfogadna az ő kislánya mellé egy kislányt. Vona Gábor és Perger Istvánné szintén örömmel a családjukba fogadnak egyet-egyet az árvíz-károsultak gyermekei közül. (Gál Gáborné)

A Kiskőrösi Községi Tanács dolgozói egy napi fizetésüket ajánlották fel az árvíz-károsultak megsegítésére.

Életmentés a Mohács-sziget ártengeréből

A Mohács-szigetet elöntő áradat az emberek százainak útját vágja el a meneküléstől. Gépkocsik egész tömege merült a betörő vízbe, akik a bennrekedt lakosság kimentésén fáradoztak. Halász Antal székesszentmiklósi tengerőrnagy vezetésével Homorodon szintén vízbe került. Kocsijával még nagy küzdelmek árán el tudott jutni Belső Rihára. Itt azonban már minden út bezárult előtte.

Perceken belül már a belső rihi nagaslátot is a víz nyaldosta. De a magaslat, melyen a tanya-világ iskolája áll, még biztos menedéket látszott biztosítani. Ide húzódott Halász Antal. Az iskolában már hat családot talált.

Az első nap az iskola padlásablakán adott jelzésekkel igyekeztek a menekültek magukról életjelet adni. Másnap észrevetették, hogy a szomszédos tanyák padlásairól, kéménynyílásai mellett bennszorult emberek kérnek segítséget. Az iskolában viszonylag biztonságban lévő Halász Antal javaslatára elhatározták, hogy mentésükre indulnak. Az

iskola padlásszerendiából, padlódeszkáiból és a padlásra vezetőlépcsőből tutajt állítottak össze. És a férfiak a tutajon megindultak társaik kimentésére.

A hős és elszánt mentés sikerrel végződött. Huszonöt családot sikerült a szomszédos tanyavilágból az iskolába menteni. Most már 31 család várta a menekülés pillanatát, hogy a körözüik kavargó szennyes áradat fojtogató gyűrűjéből kimeneküljön.

Második nap az iskola falai repedezni kezdtek. El kellett hagyniok az épületet. Valamennyikük észrevette az iskola mellett álló kis harangot. A beun-szorultak most felváltva elkezdtek harangozni, hogy az esetleg közelükben járó csónakok és rohamcsónakok figyelmét magukra tereljék. A bennszorultakat éhség kezdte gyötörni. Hiszen már nem volt idejük menteni mást, csak pusztá életüket. Halász Antalnak ekkor eszébe jutott, hogy kocsijára legutóbb pár süldőt és egy borjút vett fel, hogy kimentse azokat. Nem volt más választás, az egyik malacot

levették, leszúrták és pasztortűzőn elkészítették. Ekkor mintha csónak közeledett volna feléjük. Különböző jelzésekkel és kiáltásokkal igyekeztek a csónak figyelmét felhívni. A csónakot azonban utasával együtt az ár sodorta és feléjük úzte.

Igy szakadt rájuk a harmadik nap. Az áradó víz mind kisebb területre szorította a menekülésre várókat. A csónak utasa vállalkozott a lehetetlenre. Elindult, hogy hírt vigyen a víz közepébe zárt 31 családról. Küzdelmes út volt. A szembe törő ár a csónakot vissza akarta sodorni. Az elszántság azonban erőt adott. A csónak ott imbolygott a vízen, mikor a mentésre indult egyik motorcsónak-vontató pontonnal találkozott. Hírt adott a reménykedőkről.

Egy félóra sem telt el és megindult a mentés. A mentés munkájában részt vettek mohácsi halászek is. Nemcsak az emberek mentették ki, de a tehergépkocsin lévő állatokat is. Egyedül a gépkocsi maradt a belső rihi iskola udvarán.

A MAI SZÁMBAN:

Gyorslista a IV. Békekölcson negyedik húzásáról. — Egy fiatal tsz-pártszervezet tevékenysége. — Tavasz szél. — Pillangó — forró siker a kecskeméti színpadon. — Jegyzetek a császártöltési Kossuth TSZ-ből. — Erdemes levelet írni a Népujságnak.

A harmadik védővonalon is apad a megfékezett ár

Az utolsó nehéz órák Fajsz—Miske—Bátya határában

— Az ország szeme rajtunk van elvtársak! Utját álljuk a víznek, vagy hagyjuk, hogy tovább törjön?! — pattogott katonás, szinte nyers élességgel a kormánybiztos helyettesének szava. A karjában álló mérnökök felkapták fejüket. Az álmatlanságtól bedagadt, vöröse árku szemük a beszelőre villant s tiltakozva, mint vezényszóra egyszerre kiáltották: »Nem, nem hagyjuk!..«

Ez a jelenet szombat virradó éjjel zajlott le a miskei főhadiszálláson. S mintha a fékezett víz ezt az elszánt fogadamat akarta volna gonoszul próbára tenni, úgy tört előre. Ez az éjszaka, a rákövetkező szombat, vasárnap hajnallal bezárólag az árral folytatott harc leghevesebb szakasza volt. Fajszot hátbatámadta és körülvette a víz. Az országút szélén lerakott homokzsákkal elmosva ömlött nyugatra s fenyegetett két irányba szakadással: balra Fajsz, jobbra Bátya, illetve Kalocsa felé. Fajsz forgott nagyobb veszélyben, mivel a talaj lejtése ebben az irányban nagyobb volt.

A fajszit körvályt azonban — több, mint másfélszer helybeli lakos, honvéd és egyéb idegen segítség, megfeszített munkájának nagyszerű kezénye keményen állta az áradat támadását. A körvály védelmével egyidőben sike-

rült megállítani az országúton átfutó vizet is.

Bátyan is nehéz volt a helyzet. Homokzsákokkal magantolták a nyúlógátat, a víz azonban megostromolta a rosszul záró szilipet, hosszú órák nehéz munkájával sikerült lezárni.

A szombat este és vasárnap hajnal a jelek szerint nemígért váratlant s mégis bekövetkezett. Miske határában átszakadt az egyik-gát és a víz beőrt a Kát-Drágszél-pusztai részre. Egyidőben Bátyanál is tört a veszély. A nyolc napi emberfeletti munkában kifáradt védők azonban erejüket nemcsak összeszedve, de megsokszorozva állták a harcot. Reggelre visszaszorították a vizet, s az egész védelmi szakaszon megerősítették a gátakat.

Utolsó nehéz órák voltak ezek. Vasárnap a környező községek-ből és a Dunától érkező mérési adatok mind nagyobb és nagyobb apadást jelentettek. A műszaki irányítók gondos ellenőrzés és mérlegelés után elrendelték a belvízszatornákon beőrt víz eltávolítására a szivattyúk beállítását. Megpihenésről azonban szó sem volt: kéző délutánig szállították az autók a gátakra a homokzsákokat megerősítésül. A harmadik védelmi vonal szilárdan útját állja a lassan apadó víznek.

Megkezdtek a munkát a Bajai Gyapjúszövetgyárban

A Bajai Gyapjúszövetgyár kikészítő és a festőde üzemszerveiből már lehúzódtott a víz. Most már a motorok aknáiból szivattyúzzák a vizet és az üzemszerveket takarítják és hozzák rendbe. A szövő és a szövőlőkészítő üzemszervekben hétfőn reggel megkezdődött a munka és három műszakban folytatódik. A szövőde első emeletén 36, a második emeleten pedig 18 szövőgépen dolgoznak. A működő üzemszervekben a meglévő fonalkészlet felhasználásával végzik a termelést. A kártoló és a nyersanyagraktár még vízben van. Az üzem dolgozó nagy erővel azon fáradoznak, hogy a vizet az üzem területéről kirekesszék. Erősítik a meglévő gátakat és újakat is építenek a víz elzárására. Az üzemet csak a vasút felőli töltésről lehet megközelíteni.

Egyházak az árvíz-károsultakért

Az árvíz-károsultak megsegítéséért indult országos akcióból az egyházak is részt kértek. A Református Egyetemes Konvent 100 000 forintot, az Evangélikus Egyetemes Egyház 20 000 forintot ajánlott fel a károsultak segélyezésére.

A Katolikus Pápai Országos Békebizottsága felhívással fordult a magyar katolikus papsághoz, s a hívőkhez. A felhívás többi között a következőket mondja:

»Népünk öntudatos dolgozó a gyárakban, a bányákban, a szán-

tóföldeken nemcsak a segítség országos munkájából vették ki részüket ott, ahol a veszély a leg súlyosabb volt, hanem adományaikkal és munkafelajánlásaikkal is elsőként mutattak példát a szociális segítség. Készségesen minket is ennek az áldozatos példának követésére a népünk s híveink iránti szeretet: adakozunk lehetőségünk szerint az árvíz-károsultak megsegítésére.»

A felhívás nyomán szép eredményekkel megindult a gyűjtés a katolikus papság körében.

Szükségkonyhák biztosították 22.000 ember étkeztetését

Hatalmas feladat az árvízvédelem első vonalában harcolók és az árvízveszélyeztetett területekről kimentettek étkeztetése. Kalocsától—Hercegszántóig, — ameddig a védelmi szakasz húzódik, — 22 000 személy étkeztetése háruult a Belkereskedelmi Minisztérium és a megyei tanács kereskedelmi osztályára. A veszélyeztetett vonal majdnem minden községében szükségkonyhák állították fel, melyeket el-

láttak kellő számú kisegítő buköstökkel. Az étkeztetés gyors lebonyolítására bevonták a földművelvesszervezeteket és a tanács vendéglátó vállalatát is.

A megye területéről 34 szakácsot összpontosítottak, akik mellett az MNDSZ, a Vöröskereszt asszonyai és DISZ-lányok nyújtottak segítséget. A szükségkonyhák meleg reggelit, ebédet és vacsorát szolgáltattak.